

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 15. marraskuuta 2018
(OR. en)

13955/18

Toimielinten välinen asia:
2018/0126(NLE)

EDUC 407
JEUN 142
SOC 681
EMPL 517

ILMOITUS

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja: Neuvosto

Ed. asiak. nro: 12785/18 EDUC 349 JEUN 113 SOC 587 EMPL 454
Kom:n asiak. nro: 9292/18 EDUC 203 JEUN 84 SOC 303 EMPL 377 + ADD 1 + ADD 2

Asia: Ehdotus NEUVOSTON SUOSITUKSEKSI korkea-asteen ja toisen asteen koulutuksen tutkintojen ja ulkomailta suoritettujen opintojaksojen automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen edistämisestä
– Hyväksyminen

Pysyvien edustajien komitea totesi 14. marraskuuta 2018 pidetyssä kokouksessaan, että edellä mainitusta suosituksesta oli päästy yksimielisyyteen lukuun ottamatta Kreikan valtuuskunnan varaamaa (alaviite 11).

Neuvostoa pyydetään näin ollen tarkistamaan jäljellä olevan varauman tilanne sekä hyväksymään liitteessä oleva suositus ja toimittamaan se julkaistavaksi Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Ehdotus:

NEUVOSTON SUOSITUS

korkea-asteen ja toisen asteen koulutuksen tutkintojen ja ulkomailla suoritettujen opintojaksojen automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen edistämisestä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 165 ja 166 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Oppimiseen liittyvä liikkuvuus kasvattaa tietoja, taitoja, osaamista ja kokemuksia, mukaan lukien henkilökohtaiset ja sosiaaliset taidot ja kulttuurinen tietoisuus, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä aktiiviselle osallistumiselle yhteiskunnassa ja työmarkkinoilla sekä eurooppalaisen identiteetin edistämisessä.
- (2) Euroopan komissio esitti tiedonannossaan eurooppalaisen identiteetin vahvistamisesta koulutuksen ja kulttuurin avulla¹ vision eurooppalaisen koulutusalueen luomisesta vuoteen 2025 mennessä. Vision tavoitteena on koulutusalue, jossa valtioiden rajat eivät haittaa oppimista, opiskelua ja tutkimusta. Siihen pyritään muun muassa poistamalla tutkintojen tunnustamisen esteitä sekä koulujen että korkea-asteen koulutuksen tasolla.

¹ COM(2017) 673 final.

- (3) Eurooppa-neuvoston 14 päivänä joulukuuta 2017 hyväksymissä päätelmissä kehoitetaan jäsenvaltioita, neuvostoa ja komissiota kutakin oman toimivaltansa mukaisesti työhön, jonka tavoitteena on *"korkea-asteen ja toisen asteen tutkintojen [...] vastavuoroista tunnustamista koskevan jäsenvaltioiden yhteistyön edistäminen"*².
- (4) Euroopan neuvoston ja UNESCO:n vuonna 1997 laatimassa yleissopimuksessa korkea-asteen koulutusta koskevien tutkintojen tunnustamisesta Euroopan alueella (Lissabonin yleissopimus) ja sen liiteasiakirjoissa luodaan oikeudellinen kehys korkea-asteen koulutuksen ja korkea-asteen koulutukseen oikeuttavien toisen asteen koulutuksen tutkintojen tunnustamiselle.
- (5) Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen opetusministerit sitoutuivat vertailukelpoisten akateemisten tutkintojen automaattisen tunnustamisen pitkän aikavälin tavoitteeseen vuoden 2012 Bukarestin julkilausumassa. Edistystä on tapahtunut muun muassa automaattista tunnustamista käsittelevän pilottiryhmän avulla, mutta tavoitetta ei ole vielä saavutettu.
- (6) Jäsenvaltioiden ammatillisesta koulutuksesta vastaavat ministerit sitoutuivat vuonna 2002 yhteistyön tiivistämiseen tähtäävään Kööpenhaminan prosessiin, jolla edistetään tutkintojen ja osaamisen tunnustamista.
- (7) Erityisesti laadunvarmistuksella on keskeinen rooli läpinäkyvyyden lisäämisessä ja tätä kautta keskinäisen luottamuksen rakentamisessa. Sen vuoksi on tärkeää tukeutua siihen työhön, joka on jo tehty eurooppalaisen korkeakoulutusalueen laadunvarmistusstandardien ja -ohjeiden ja ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalaisen viitekehyksen puitteissa, sekä määritellä vastaavuudet elinikäistä oppimista edistävän eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen kanssa.
- (8) Jotta voitaisiin edistää oppimistulosten tunnustamista kansallisessa lainsäädännössä, myös liikkuvuus huomioon ottaen, työtä eurooppalaisen opintosuoritusten ja arvosanojen siirto- ja kertymisjärjestelmän ja ammatillisen koulutuksen opintosuoritusten eurooppalaisen siirtojärjestelmän toteuttamiseksi tulee jatkaa.

² EUCO 19/1/17 REV 1.

- (9) Neuvoston 22 päivänä toukokuuta 2017 antamassa suosituksessa eurooppalaisesta tutkintojen viitekehuksesta elinikäisen oppimisen edistämiseksi³ pyritään lisäämään tutkintojen läpinäkyvyyttä, vertailukelpoisuutta ja siirrettävyyttä ja siten helpottamaan niiden tunnustamista.
- (10) Euroopan parlamentti pyysi 20 päivänä huhtikuuta 2012 antamassaan päätöslauselmassa Euroopan korkeakoulujärjestelmien nykyaikaistamisesta EU:ta ja jäsenvaltioita toteuttamaan lisätoimia akateemisten tutkintojen tunnustamisen tehostamiseksi ja niiden yhdenmukaistamisen parantamiseksi⁴.
- (11) Yhä globalisoituneemmassa toimintaympäristössä on tärkeää, että opiskelijat voivat hyödyntää kaikkia oppimismahdollisuuksia parhaalla mahdollisella tavalla kaikkialla Euroopassa. Jotta tämä onnistuisi, yhden jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen myöntämän tutkinnon olisi oltava pätevä toisissa jäsenvaltioissa jatkokoulutukseen pääsyä varten. Tämä koskee myös kolmansien maiden kansalaisia, joilla on jossakin jäsenvaltiossa suoritettu tutkinto heidän siirtyessään toiseen jäsenvaltioon. Tutkintojen ja ulkomailla suoritettujen opintojaksojen automaattisen tunnustamisen puuttuminen haittaa liikkuvuutta. Unionin laajuisesti sovellettava automaattista tunnustamista koskeva toimintamalli antaa tarvittavan selkeyden ja johdonmukaisuuden jäljellä olevien esteiden voittamiseksi.
- (12) Korkeakoulutuksessa tunnustamismenettelyt ovat usein liian monimutkaisia tai kalliita ja liian monien liikkuvien opiskelijoiden saavuttamat oppimistulokset jäävät vaille täyttä tunnustamista. Useat jäsenvaltiot ovat kuitenkin edistyneet automaattisessa vastavuoroisessa tunnustamisessa, muun muassa allekirjoittamalla alueellisia sopimuksia. Nämä aloitteet voisivat toimia mallina unionin laajuisen järjestelmän luomiselle.

³ EUVL C 189, 15.6.2017, s. 15.

⁴ P7_TA(2012)0139.

- (13) Toisen asteen tutkinnon suorittaneet, joilla on tutkintonsa perusteella pääsy korkeakoulutukseen yhdessä jäsenvaltiossa, eivät useinkaan voi olla varmoja toisen jäsenvaltion korkeakouluopetukseen pääsystä. Jotkin jäsenvaltiot eivät esimerkiksi tunnusta tutkintoja, jotka mahdollistavat toisen asteen ammatillisen koulutuksen tutkinnon suorittaneille pääsyn korkeakoulutukseen muissa jäsenvaltioissa. Lisäksi, vaikka lyhyemmät opintojaksot ulkomailla eivät välttämättä aiheuta ongelmia tunnustamisen suhteen, kolmesta kuukaudesta vuoteen kestäviin jaksoihin liittyy edelleen merkittäviä epävarmuustekijöitä.
- (14) Vaiheittainen menettelytapa tukee jäsenvaltioita sellaisten edellytysten luomisessa, jotka mahdollistavat automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen. Tämä menettelytapa perustuu korkea-asteen koulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa jo käytössä oleviin välineisiin, mutta siinä parannetaan näiden välineiden käyttöä ja korotetaan asteittain tavoitetasoa. Yleissivistävässä toisen asteen koulutuksessa käynnistetään yhteistyöprosessi, jolla pyritään luomaan tarvittava luottamus jäsenvaltioiden eri koulutusjärjestelmien välillä. Tämä suositus täydentää jäsenvaltioiden aloitteita, ja sitoumukset ovat vapaaehtoisia.
- (15) Tämä suositus ei rajoita ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/36/EY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2013/55/EU⁵, nojalla useita ammatteja varten luotua ammattipätevyyden vastavuoroisen tunnustamisen ja koulutuksen yhdenmukaistettujen vähimmäisvaatimusten järjestelmää,

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/55/EU ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun direktiivin 2005/36/EY ja hallinnollisesta yhteistyöstä sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmässä annetun asetuksen (EU) N:o 1024/2012 (IMI-asetus) muuttamisesta, EUVL L 354, 28.12.2013, s. 132.

SUOSITTAAN, ETTÄ JÄSENVALTIOT

kansallisen ja unionin lainsäädännön, käytettävissä olevat resurssit ja kansalliset olosuhteet huomioon ottaen, Lissabonin yleissopimuksen⁶ ja sen liiteasiakirjojen pohjalta ja tiiviissä yhteistyössä kaikkien asianomaisten sidosryhmien kanssa:

Keskeinen periaate

1. toteuttavat vuoteen 2025 mennessä tarvittavat toimenpiteet,
 - a) jotta automaattinen vastavuoroinen tunnustaminen⁷ myöhempää opiskelua varten voidaan saavuttaa ilman erillistä tunnustamismenettelyä, siten että:
 - i) yhdessä jäsenvaltiossa saatu korkeakoulututkinto tunnustetaan automaattisesti⁸ samantasoisena antamaan kelpoisuus jatko-opintoihin toisissa jäsenvaltioissa, puuttumatta kuitenkaan korkea-asteen oppilaitosten tai toimivaltaisten viranomaisten oikeuteen asettaa erityisiä valintaperusteita tietyille ohjelmille tai tarkistaa asiakirjojen aitous
 - ii) korkeakoulutuksen tasolla yhdessä jäsenvaltiossa suoritettujen opintojakson tulokset tunnustetaan muissa jäsenvaltioissa automaattisesti ja kokonaan, kuten on sovittu ennalta opintosopimuksessa ja vahvistettu opintorekisteriotteessa eurooppalaisen opintosuoritusten ja arvosanojen siirto- ja kertymisjärjestelmän mukaisesti

⁶ Lissabonin yleissopimus korkea-asteen koulutusta koskevien tutkintojen tunnustamisesta Euroopan alueella.

⁷ Määritelty liitteessä.

⁸ Määritelty Lissabonin yleissopimuksessa ja vahvistettu Bolognan prosessin yhteydessä viimeksi 25 päivänä toukokuuta 2018 annetussa Pariisin julkilausumassa.

- b) jotta jatko-opintoihin tähtäävässä automaattisessa vastavuoroisessa tunnustamisessa edistytään huomattavasti, siten että:
- i) toisen asteen tutkinto, joka antaa kelpoisuuden korkeakoulutukseen jäsenvaltiossa, jossa tutkinto myönnettiin, tunnustetaan ainoastaan korkeakouluopintoihin kelpoisuuden myöntämiseksi muissa jäsenvaltioissa, puuttumatta kuitenkaan korkea-asteen oppilaitosten tai toimivaltaisten viranomaisten oikeuteen asettaa erityisiä valintaperusteita tietyille ohjelmille tai tarkistaa asiakirjojen aitous
 - ii) ulkomailla toisessa jäsenvaltiossa toisen asteen koulutuksen aikana suoritettun enintään vuoden kestävän opintojakson tulokset tunnustetaan muissa jäsenvaltioissa, jolloin oppijan ei tarvitse toistaa lukuvuotta tai suoritettuja opintoja lähtömaassa, edellyttäen, että oppimistulokset ovat pitkälti lähtömaan kansallisten opetussuunnitelmien mukaisia.

Korkeakoulutus

2. toteavat, että on tärkeää vaalia läpinäkyvyyttä ja rakentaa luottamusta toistensa korkeakoulujärjestelmiin, jotta automaattinen vastavuoroinen tunnustaminen myöhempää opiskelua varten olisi mahdollista, ja sopivat seuraavien edellytysten täyttämistä:
- a) kansalliset tutkintoviitekehykset ja tutkintojärjestelmien vastaavuudet on määritelty eurooppalaiseen tutkintojen viitekehykseen, ja tarvittaessa vastaavuuksia on tarkistettu ja päivitetty, ja itse vahvistettu eurooppalaisen korkeakoulutusalueen tutkintojen viitekehykseen
 - b) korkeakoulujärjestelmät noudattavat Bolognan prosessin rakenteita ja periaatteita sisältäen kolmiportaisen tutkintokehityksen ja jäsenvaltiosta riippuen lyhyet tutkinnot eurooppalaisen koulutusalueen tutkintojen viitekehityksessä määritellyn mukaisesti ja

- c) ulkopuolisen laadunvarmistuksen suorittavat riippumattomat laadunvarmistuselimet, jotka on rekisteröity tai joita ollaan rekisteröimässä eurooppalaiseen laadunvarmistusrekisteriin ja jotka näin ollen toimivat sekä eurooppalaisen korkeakoulutusalueen laadunvarmistusstandardien ja -ohjeiden että yhteisten ohjelmien laadunvarmistuksen eurooppalaisen mallin mukaisesti.
3. kehittävät yhteistyössä tutkintotodistusten akateemisen tunnustamisen kansallisten tiedotuskeskusten, korkeakoulujen, laadunvarmistuselinten ja muiden keskeisten sidosryhmien kanssa kansallisia ohjeita, joilla tuetaan korkeakouluja seuraavien läpinäkyvyyttä lisäävien välineiden tuottamisessa ja tehokkaassa käyttöön ottamisessa, eurooppalaisen opintosuoritusten ja arvosanojen siirto- ja kertymisjärjestelmän ohjeiden mukaisesti, varmistaen näin johdonmukaisuuden ja vähentäen korkeakoulujen ja opiskelijoiden hallinnollista taakkaa:
- a) päivitetty opinto-opas, jossa on kuvaus tutkinto-ohjelmista, yksittäisistä opintokokonaisuuksista ja arvosanataulukoista
 - b) tutkintotodistuksen liite, joka annetaan kaikille tutkinnon suorittaneille automaattisesti ja maksutta laajalti käytetyllä kielellä ja mahdollisuuksien mukaan digitaalisessa muodossa ja
 - c) läpinäkyvät tunnustamisperusteet, joita sovelletaan kaikissa korkeakouluissa.
4. tarjoavat yhteistyössä tutkintotodistusten akateemisen tunnustamisen kansallisten tiedotuskeskusten kanssa korkeakouluille asiantuntija-apua ja koulutusta kansallisen ohjeistuksen toteutukseen ja seuraavat sen täytäntöönpanoa.

Toisen asteen koulutus

5. jotta toisen asteen tutkintotodistusten automaattisessa ja vastavuoroisessa tunnustamisessa, joka ainoastaan tähtää jatko-opintoihin, päästäisiin merkittävästi eteenpäin, edistävät läpinäkyvyyttä ja luottamusta toistensa toisen asteen koulutusjärjestelmiin
- a) varmistamalla, että kansallisten tutkintoviitekehysten tai tutkintojärjestelmien vastaavuudet eurooppalaisen tutkintojen viitekehysten kanssa määritellään tarkistaen ja päivittäen vastaavuudet tarvittaessa
 - b) vaihtamalla tietoja ja edistämällä keskinäistä oppimista kouluopetuksen laadunvarmistusjärjestelmistä kunnioittaen samalla kaikilta osin kansallisia menettelytapoja laadunvarmistuksessa ja
 - c) kehittämällä edelleen ammatillisen koulutuksen laadunvarmistusvälineitä ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalaisen viitekehysten ja sen jatkokehityksen mukaisesti.
6. helpottavat liikkuvuutta ja toisen asteen koulutuksen aikana ulkomailla suoritettujen opintojaksojen tulosten tunnustamista
- a) tukemalla toisen asteen oppilaitoksia tunnustamista koskevien yleisten periaatteiden ja välineiden soveltamisessa esimerkiksi opastusmateriaalin tai koulutuksen avulla
 - b) edistämällä läpinäkyvien kriteerien ja välineiden käyttöä, kuten oppimistuloksiin perustuvia opintosopimuksia lähettävien ja vastaanottavien laitosten välillä. Ammatillisessa koulutuksessa laajentamalla unionin välineiden⁹ käyttöä ja
 - c) painottamalla liikkuvuuden etuja toisen asteen oppilaitosten sekä oppijoiden ja heidän perheidensä keskuudessa.

⁹ Esimerkiksi Europass-verkkoalustan kautta saatavat välineet sekä yhteisymmärryspöytäkirja ja opintosopimus, jotka kuuluvat ammatillisen koulutuksen opintosuoritusten eurooppalaiseen siirtojärjestelmään.

Tutkintotodistusten akateemisen tunnustamisen kansalliset tiedotuskeskukset

7. kehittävät tutkintotodistusten akateemisen tunnustamisen kansallisten tiedotuskeskusten ja tutkintojen arvioijien valmiuksia ja vahvistavat niiden roolia erityisesti tietojen levittämisessä, verkkotyökalujen käytössä tehokkuuden, läpinäkyvyyden ja johdonmukaisuuden parantamiseksi sekä niiden palvelujen käyttäjien hallinnollisten ja taloudellisten rasitteiden vähentämisessä.

Läpäisevyys ja liikkuvuus

8. tutkivat hyviä toimintatapoja aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisen ja koulutusalojen läpäisevyyden välillä, erityisesti ammatillisen koulutuksen ja korkea-asteen koulutuksen välillä.

Tietoperusta

9. parantavat tietopohjaa keräämällä ja levittämällä tietoja tunnustamismenettelyjen määrästä ja luonteesta tämän suosituksen soveltamiseksi.

Raportointi ja arviointi

10. raportoivat kolmen vuoden kuluessa tämän suosituksen hyväksymisestä ja sen jälkeen säännöllisesti olemassa olevien kehysten ja välineiden kautta kokemuksista, hyvistä toimintatavoista, alueelliset sopimukset mukaan luettuina, ja edistymisestä tutkintojen ja ulkomailla suoritettujen opintojaksojen tulosten automaattisessa vastavuoroisessa tunnustamisessa.

SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI KOMISSION AIKOMUKSEEN

11. antaa jäsenvaltioille kohdennettua tukea, johon kuuluvat keskinäinen oppiminen, nykyisissä tutkintojen tunnustamiskäytännöissä kohdattujen esteiden kartoittaminen, hyvien toimintatapojen vaihto sekä jäsenvaltioiden, sidosryhmien, tunnustamisviranomaisten ja kansainvälisten järjestöjen, erityisesti Euroopan neuvoston ja Yhdistyneiden kansakuntien kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestön, välisen yhteistyön helpottaminen. Tämän yhteistyön tavoitteena on varmistaa, että Bolognan prosessin korkea-asteen koulutukseen unionissa sovellettavat välineet, Lissabonin yleissopimus ja sen liiteasiakirjat sekä Kööpenhaminan prosessin ammatilliseen koulutuksen sovellettavat välineet pannaan kaikilta osin täytäntöön.
12. aloittaa yleissivistävän toisen asteen koulutuksen osalta eurooppalaisen koulutusyhteistyön strategisten puitteiden (ET 2020) tai jonkin sen seuraajaohjelman mukaisesti yhdessä jäsenvaltioiden kanssa unionin yhteistyöprosessi, jolla käynnistetään jäsenvaltioiden kesken tiiviimpi yhteistyö ja käytäntöjen vaihto toisen asteen koulutuksen tasolla tämän suosituksen tavoitteiden saavuttamiseksi sekä läpinäkyvyyden ja keskinäisen luottamuksen lisäämiseksi kouluopetuksen järjestelmiin kaikkialla unionissa.
13. perustaa yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa helppokäyttöinen unionin tason verkkotietopalvelu toisen asteen tutkinnoista, jotka mahdollistavat pääsyn korkeakoulutukseen kussakin jäsenvaltiossa, kehittämällä olemassa olevia verkkoalustoja edelleen.
14. tarkastella synergiaa unionin läpinäkyvyyttä lisäävien välineiden¹⁰ välillä ja tarvittaessa kehittää niitä edelleen tavoitteena parantaa yhteistyötä ja liikkuvuutta koulutusalojen välillä.
15. tutkia yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa uusia teknologioita, kuten lohkoketjutekniikkaa, ja niiden mahdollisuuksia automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen helpottamisessa.

¹⁰ Esimerkiksi korkeakoulututkintotodistuksen liite, ammatillisen tutkintotodistuksen liite, eurooppalainen opintosuoritusten ja arvosanojen siirto- ja kertymisjärjestelmä, ammatillisen koulutuksen opintosuoritusten eurooppalainen siirtojärjestelmä, eurooppalainen tutkintojen viitekehys sekä Europass-verkkoalustan kautta saatavat välineet.

16. tutkia yhteistyössä jäsenvaltioiden ja tutkintotodistusten akateemisen tunnustamisen kansallisten tiedotuskeskusten kanssa mahdollisuutta laajentaa niiden tehtävä kattamaan myös muita koulutuksen aloja ja selvittää, miten tätä laajentamista voi tukea.
17. tukea eurooppalaisten rahoituslähteiden, kuten Erasmus+ -ohjelman tai Euroopan rakenne- ja investointirahastojen, käyttöä silloin, kun se on asianmukaista ja yhdenmukaista niiden rahoituskapasiteetin, oikeusperustan, päätöksentekomenettelyjen ja vuosiksi 2014–2020 määriteltyjen prioriteettien kanssa, sanotun kuitenkin rajoittamatta seuraavaa monivuotista rahoituskehystä koskevia neuvotteluja. Vahvistaa liikkuvuutta toisen asteen koulutuksessa Erasmus+ -ohjelman ja sen seuraajaohjelman yhteydessä.
18. raportoida neljän vuoden kuluessa neuvostolle jäsenvaltioiden lausuntojen perusteella suosituksen jatkotoimista olemassa olevien viitekehysten ja välineiden avulla,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN SUOSITUKSEN.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

SANASTO

Tutkinnon automaattinen vastavuoroinen tunnustaminen: Yhden jäsenvaltion myöntämän tietyn tason tutkinnon haltijoilla on oikeus tulla otetuiksi huomioon valittaessa opiskelijoita korkea-asteen koulutusohjelman seuraavalle tasolle jossakin toisessa jäsenvaltiossa ilman erillistä tunnustamismenettelyä. Tämä ei saa rajoittaa korkea-asteen oppilaitoksen tai toimivaltaisten viranomaisten oikeutta asettaa tiettyä ohjelmaa koskevia erityisiä arviointi- ja valintakriteerejä. Se ei rajoita oikeutta tarkistaa, onko tutkinto aito, ja jos kyseessä on toisen asteen tutkinto, antaako se todella kelpoisuuden korkea-asteen koulutukseen tutkinnon myöntäneessä jäsenvaltiossa tai, asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, täyttääkö myönnetty tutkinto tiettyyn korkea-asteen koulutusohjelmaan pääsyyllä asetetut vaatimukset vastaanottavassa jäsenvaltiossa.

Ulkomailla suoritettujen opintojaksojen automaattinen vastavuoroinen tunnustaminen:

Korkeakoulutuksessa oikeus saada opintojaksojen oppimistulokset tunnustetuiksi, kuten on sovittu ennalta opintosopimuksessa ja vahvistettu opintorekisteriotteessa eurooppalaisen opintosuoritusten ja arvosanojen siirto- ja kertymisjärjestelmän (ECTS) mukaisesti. Käytännössä tämä tarkoittaa, että sovelletaan ECTS:n käyttäjän oppaan (2015) sääntöä, jonka mukaan kaikki ulkomailla suoritettujen opintojaksojen aikana tai virtuaaliliikkuvuuden aikana hankitut opintosuoritukset – kuten on sovittu opintosopimuksessa ja vahvistettu opintorekisteriotteessa – olisi siirrettävä viipymättä ja luettava osaksi opiskelijan tutkintoa vaatimatta opiskelijalta ylimääräistä työtä tai opiskelijan lisäarviointia.

Toisen asteen koulutuksessa oikeus saada ulkomailla yhdessä jäsenvaltiossa suoritettujen opintojaksojen oppimistulokset tunnustetuiksi lähtömaassa edellyttäen, että oppimistulokset ovat pitkälti lähtömaan kansallisten opetussuunnitelmien mukaisia. Tämä ei saa rajoittaa oppilaitoksen oikeutta asettaa erityisiä vaatimuksia ennen oppimiseen liittyvää liikkuvuusjaksoa eikä oikeutta tarkistaa liikkuvuusjaksolta paluun jälkeen, että vaatimuksia on noudatettu.

Lohkoketju: Tapa, jolla yhteisö voi tallentaa ja jakaa tietoja. Jokainen yhteisön jäsen säilyttää oman kopionsa tiedoista. Merkinnät ovat pysyviä, läpinäkyviä ja hakukelpoisia. Jokainen päivitys on uusi "lohko", joka lisätään "ketjun" loppuun.

Ammatillisen tutkintotodistuksen liite: ammatillisesta koulutuksesta tai ammattipätevyydestä annettavaan todistukseen liitettävä asiakirja, joka on toimivaltaisten viranomaisten tai elinten antama ja jonka tarkoituksena on tehdä – etenkin toisessa maassa oleville – kolmansille henkilöille helpommaksi ymmärtää tutkinnon haltijan oppimistuloksia sekä tämän suorittaman koulutuksen ja hankkimien taitojen luonnetta, tasoa, asiayhteyttä, sisältöä ja asemaa.

Opinto-opas: *ECTS:n käyttäjän oppaan (2015)* määritelmän mukaan opinto-opas sisältää yksityiskohtaista, käyttäjäystävällistä ja ajantasaista tietoa laitoksen oppimisympäristöstä (yleiset tiedot laitoksesta, sen resursseista ja palveluista sekä opinto-ohjelmista ja yksittäisistä opintokokonaisuuksista kerättävät akateemiset tiedot), jonka pitäisi olla opiskelijoiden saatavilla ennen opintojen aloittamista ja niiden aikana, jotta he voivat tehdä oikeita valintoja ja käyttää aikansa tehokkaasti. Opinto-opas olisi julkaistava laitoksen verkkosivuilla, ja siinä tulisi ilmoittaa kurssin/oppiaineen nimet kansallisella kielellä (tai tarvittaessa alueellisella kielellä) ja englanniksi, niin että kaikki asianosaiset voivat helposti tutustua siihen. Laitos on vapaa päättämään opinto-oppaan muodon sekä tietojen järjestyksen. Se olisi julkaistava riittävän ajoissa, jotta tulevat opiskelijat voivat tehdä valintansa.

Toimivaltainen viranomainen: henkilö tai organisaatio, jolla on laillisesti delegeoitu tai annettu valta, kapasiteetti tai oikeus suorittaa nimetty tehtävä.

Tutkintojen arvioija: henkilö, joka arvioi tutkintoja tai tekee päätöksiä tutkintojen tunnustamisesta.

Korkeakoulututkintotodistuksen liite: korkea-asteen koulutuksesta annettavaan todistukseen liitettävä asiakirja, joka on toimivaltaisten viranomaisten tai elinten antama ja jonka tarkoituksena on tehdä – etenkin toisessa maassa oleville – kolmansille henkilöille helpommaksi ymmärtää tutkinnon haltijan oppimistuloksia sekä tämän suorittaman koulutuksen ja hankkimien taitojen luonnetta, tasoa, asiayhteyttä, sisältöä ja asemaa.

Yhteisten ohjelmien laadunvarmistusta koskeva eurooppalainen malli: eurooppalaisen korkeakoulutusalueen opetusministerien vuonna 2015 hyväksymä malli, jonka tavoitteena on parantaa yhteisten ohjelmien laadunvarmistusta asettamalla standardeja ja poistamalla esteitä niiden tunnustamiselta.

Ammatillisen koulutuksen opintosuoritusten eurooppalainen siirtojärjestelmä (ECVET):

Tekninen kehys tutkintoa suorittavien opiskelijoiden oppimistulosten siirtoa, tunnustamista ja tarvittaessa keräämistä varten. Ammatillisen koulutuksen opintosuoritusten eurooppalainen siirtojärjestelmä perustuu tutkintojen kuvaukseen oppimistulosyksikköinä, siirto-, tunnustamis- ja kertymisprosesseihin sekä useisiin täydentäviin asiakirjoihin, kuten yhteisymmärryspöytäkirjoihin ja opintosopimuksiin.

Eurooppalainen opintosuoritusten ja arvosanojen siirto- ja kertymisjärjestelmä (ECTS):

ECTS:n käyttäjän oppaan (2015) mukaan se on oppijakeskeinen opintosuoritusten kertymis- ja siirtojärjestelmä, joka perustuu oppimisen, opetuksen ja arvioinnin läpinäkyvyyden periaatteeseen. Sen tavoitteena on helpottaa opinto-ohjelmien suunnittelua, toteutusta ja arviointia sekä opiskelijoiden liikkuvuutta tunnustamalla oppimistulokset, tutkinnot ja opintojaksot.

Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen tutkintojen viitekehys (EHEA QF): 48 maata kattavan eurooppalaisen korkeakoulutusalueen tutkintojen yleiset puitteet. Se sisältää neljä sykliä (lyhyet tutkinnot sekä kandidaatti-, maisteri- ja tohtoriopinnot), mukaan lukien kansallisella tasolla keskiasteen tutkinnot, jokaisen tutkinnon yleiset kuvaukset oppimistulosten ja osaamisen perusteella sekä ensimmäisessä ja toisessa syklissä opintosuoritusten asteikon.

Euroopan korkeakoulutuksen laadunvarmistusrekisteri (EQAR): Rekisteri

laadunvarmistuselimistä, jotka ovat osoittaneet noudattavansa Euroopan laadunvarmistuksen periaatteita. Nämä periaatteet määrittellään eurooppalaisen korkeakoulutusalueen laadunvarmistusstandardeissa ja -ohjeissa (ESG).

Ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalainen viitekehys (EQAVET):

käytäntöyhteisö, joka yhdistää jäsenvaltiot, työmarkkinaosapuolet ja Euroopan komission kehittämään ja parantamaan ammatillisen koulutuksen laadunvarmistusta.

Eurooppalainen tutkintojen viitekehys (EQF): Muuntotyökalu, joka tukee viestintää ja vertailua eurooppalaisten tutkintojärjestelmien välillä. Sen kahdeksan yhteistä eurooppalaista vertailutasoa kuvataan seuraavien oppimistulosten perusteella: tiedot, taidot, vastuu ja itsenäisyys. Tämä mahdollistaa kaikkien kansallisten tutkintojärjestelmien, kansallisten tutkintojen viitekehysten ja eurooppalaisten tutkintojen vertailun eurooppalaisen tutkintojen viitekehysten tasoilla. Opiskelijat, valmistuneet, koulutuksen tarjoajat ja työnantajat voivat käyttää näitä tasoja eri maissa ja erilaisissa koulutusjärjestelmissä myönnettyjen tutkintojen ymmärtämiseen ja vertailemiseen.

Opintosopimus: määritellään **korkeakoulutuksen osalta ECTS:n käyttäjän oppaassa (2015)** seuraavasti: kolmen liikkuvuuteen liittyvän osapuolen – opiskelijan, lähettävän laitoksen ja vastaanottavan laitoksen tai organisaation/yrityksen – välinen muodollinen sopimus, joka helpottaa opintosuoritusten liikkuvuuden järjestämistä ja sen tunnustamista. Kolmen osapuolen on allekirjoitettava sopimus ennen liikkuvuusjakson alkamista, ja sopimuksen tarkoituksena on antaa opiskelijalle vahvistus siitä, että liikkuvuusjakson aikana suoritettavat opintosuoritukset tunnustetaan. **Toisen asteen koulutuksessa** kolmen liikkuvuuteen liittyvän osapuolen – oppilaan/harjoittelijan tai hänen perheensä, lähettävän laitoksen ja vastaanottavan laitoksen tai organisaation/yrityksen – välinen sopimus, joka helpottaa opintojakson järjestämistä ja sen tunnustamista. Kaikki kolme opintosopimuksen allekirjoittanutta osapuolta sitoutuvat noudattamaan kaikkia sovittuja järjestelyjä ja varmistamaan, että oppilaan/harjoittelijan opintojakso tai oppimistulokset tunnustetaan ilman lisävaatimuksia.

Oppimistulokset: toteamukset siitä, mitä opiskelija tietää, ymmärtää ja pystyy tekemään oppimisprosessin päätteeksi; oppimistulokset määritellään tietoina, taitoina ja osaamisena.

Kansallinen tutkintojen viitekehys: Väline, jolla tutkinnot luokitellaan tiettyjen arviointiperusteiden perusteella saavutetun oppimistason mukaan. Tavoitteena on integroida ja koordinoita kansallisia tutkintojen alajärjestelmiä sekä parantaa tutkintojen läpinäkyvyyttä, suorittamismahdollisuuksia, etenemistä ja laatua suhteessa työmarkkinoihin ja kansalaisyhteiskuntaan.

Korkeakoulu¹¹: mikä tahansa korkeakoulu, joka kansallisen lainsäädännön tai käytännön mukaisesti tarjoaa tunnustettuja tutkintoja tai muita tunnustettuja korkea-asteen tutkintoja, riippumatta siitä, mitä nimitystä tällaisesta oppilaitoksesta käytetään, sekä korkea-asteen koulutusta tarjoava muu oppilaitos, jonka kansalliset viranomaiset hyväksyvät maansa korkeakoulujärjestelmään.

Tutkinto: arviointi- ja validointiprosessin virallinen tulos, joka saadaan, kun toimivaltainen viranomainen tai elin vahvistaa henkilön tiettyjen vaatimusten mukaisten oppimistulosten saavuttamisen.

Aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen: sellaisten oppimistulosten tunnustaminen, jotka on hankittu ennen validoinnin pyytämistä joko muodollisessa koulutuksessa tai epävirallisen tai arkioppimisen kautta¹².

Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen laadunvarmistusstandardit ja -ohjeet (ESG):

Korkeakoulutuksen sisäisen ja ulkoisen laadunvarmistuksen standardit ja ohjeet, jotka on kehitetty Bolognan prosessissa. Niissä tarjotaan ohjeita aloilla, jotka ovat olennaisia korkeatasoiselle koulutustarjonnalle ja oppimisympäristöille korkeakouluissa. Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen laadunvarmistusstandardeja ja -ohjeita olisi tarkasteltava laajemmassa asiayhteydessä, johon sisältyvät tutkintojen viitekehykset, ECTS ja tutkintotodistuksen liite, jotka kaikki osaltaan edistävät läpinäkyvyyttä ja keskinäistä luottamusta eurooppalaisella korkeakoulutusalueella.

Opintorekisteriote: *ECTS:n käyttäjän oppaan (2015)* mukaan ajan tasalla oleva opiskelijoiden opintojen edistymisestä kertova ote: opiskelijoiden suorittamat opintokokonaisuudet, ECTS-opintopisteiden määrä ja saadut arvosanat. Opintorekisteriote on välttämätön asiakirja edistymisen kirjaamisessa ja oppimistulosten tunnustamisessa, myös kun kyseessä on opiskelijoiden liikkuvuus. Useimmat korkeakoulut antavat opintorekisteriotteen laitoksensa tietokannoista.

¹¹ EL: tarkasteluvarauma.

¹² Neuvoston suositus epävirallisen ja arkioppimisen validoinnista, EUVL C 398, 22.12.2012, s. 1.